

SZENTES és VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

● Egyes lappeldányok kizárólag Schönfeld A. könyv- és papirkereskedésében kaphatók. ●

Megjelen vasárnap és csütörtökön reggel.
Előfizetési ár:
negyedévre 1 forint 25 kr., félvre 2 forint 50 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
I. t. 306. sz., Sonnenfeld Sámuel úr házában,
hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
a kiadóhivatal
méréséit árjegyzék szerint számít fel.

A

munkások betegsegélyezése.

A külföldön kezdődött szociális, majd anárhikussá vált és hazánkba is átharapózott mozgalmak, melyek itt ott már annyi lázongást szültek, vérdíjazatot követeltek, merényletekre vezettek; továbbá a tény, hogy hazánkban is önként, ily mozgalmak nyomán keletkeztek úgynevezett munkás-betegsegélyző pénztárak, melyek élén lelkiismeretlen emberek nem egyszer zsákmányolták ki a hiszékenyebbeket és amelyek voltaképpen anárhikus célok köpenyül szolgáltak, — mindez eredményezte, hogy a magyar kormány módról és eszközökről gondoskodott, melyekkel a szociális mozgalmak elhajlásának hazánkban gátat vehessen és a munkás-kérdést — mielőtt lelkiismeretlen igaztók elmérgesíthetnék — törvényes, rendez mederbe terelje.

Igy alkotta a magyar törvényhozó testület, az ipari és gyári alkalmazottaknak betegség esetében való segélyezéséről szóló 1891. évi XIV-ik törvénycikket, amelynek alapján aztán az 1892. évi január hóban, 2342. sz. alatt kibocsátott rendeletével állapította meg a kereskedelmi miniszter az úgynevezett kerületi betegsegélyző pénztárak székhelyeit és az egy-egy kerületet felölölő területeket is.

E miniszteri rendelet értelmében

TÁRGA.

A plébános úr naplójából.

(Emlékezés 1848-ra.)

Irta: Pillez Mór.

Az az áldott lelkű öreg Leobch Mátyás! Már vagy huszonöt éve nyugossa hosszú életpályájának fáradaimait, keserűséget amoda künn a sz... i kálváriában. Sokat szídták életében, sőt egy időben halálra üldözték is. Mert bizony, kicsit nagyon is p... c s o v i c s e volt ő főtisztelendősége.

Elfelejtettem mondani, hogy vagy fél-századig viselte a boldogult a nevezett tősgyökeres magyar helység róm. kat. hitközsége plébánosi tiszttségét.

Hát mondom, sokat szídták, üldözték volt a főtisztelendő urat ama nagy és rettentés szép korszakban, mikor a pecsovicsok akarata és szándékuk ellen a Windischgrätzek és Jellasicsok oltalma alá sülyedtek volt. De mikor aztán lezajlott a vihar, megismerte azért mégis az egész helység agg plébánosában az igazi magyar vért. És mikor

Szentes város is székhelye egy kerületi betegsegélyző pénztárnak, amelyre városunkat kivéve még a vármegye tiszántúli járásának községei, tehát: Mindszent, Szegvár, Derekegyháza, Magocs és Teés-Fábián-Sebestyén községek tartoznak.

Innen-onnan fél éve, hogy az itteni kerületi betegsegélyző pénztár életbe léptetésére, az erre illetékes iparhatóság megbízta, N y i r y Gyula városi tanácsnok, a kezdeményező lépést megtette.

E végből bizottságot hitt egybe munkaadók és ipari munkásokból, mely vele együtt működve, a betegsegélyző pénztár létesítésének módozatait, feltételeit előkészítse, annak tervezetét kidolgozza, az illeték-fizetések összegét megállapítsa és az alapszabálytervezetet is elkészítse, amely utóbbi, jóváhagyás végett, a kereskedelemügyi miniszterhez volt feltejesztendő.

Az összehívott bizottság, melynek működését akkoriban élénk figyelemmel kísértük, derekas, lelkiismeretes munkát végzett és — különösen a fizetendő heti-illetékek megállapításánál főfigyelemmel volt arra, hogy — míg egyfelől a munkások az illeték összegének feleslegzésével nyomasztó teherrel ne sújtassanak, másfelől ez az illeték mégis olyan legyen, amely az intézmény fennállását keletkezésétől biztosítsa és lehetségessé tegye, lehető-

leg megfelelni az alapszabályok azon rendelkezésének is, mely szerint minden kerületi betegsegélyző pénztárnál tartaléktöke gyűjtendő.

Ma szerencsésen túlvagyunk az előkészítés stádiumán. A pénztár alapszabályai, ellátva a kereskedelmi minisztérium jóváhagyási záradékával, amely csak annyi módosítást tett, hogy a közgyűlésbe kiküldötték számát 45-ről 46-ra emelte fel, — leérkeztek és ezzel a szervezkedés befejeztetvén, a nagyrhivatott intézmény megkezdheti nálunk is áldásos működését.

Mert áldásosnak kell nevezniük már az intenciót is, amely a kerületi munkás-betegsegélyző pénztáraknak törvény erejével, tehát kötelezően ad életet.

Áldásosnak kell lennie az olyan intézménynek, amely az ipari és gyári munkást, az élet minden viszonyai közt a nyomorúságtól hivatott megmenteni; amelynek célja: segélyt nyújtani a betegségben elesettnek, őt ingyen gyógykezeléssel, gyógyszerrel, ezenfelül a szükséghez képest tisztességes tápdíjjal ellátni; gondoskodni arról, hogy az ő hozzátartozói is részesülhessenek mind e jótéteményekben és neje, mikor gyermekágyat fekszik, ne legyen kénytelen, elgyötört testével időnek előtte elhagyni az ágyat, hogy munkájával a családientartáshoz hozzájáruljon, hanem önmaga és kisdede

végre kivették örök nyugalomra, zokogva kísérté őt a község apraja-nagyja.

No de, hisz nem búcsóztatót akarok írni az áldott jó öreg fölött. A jó sz... iek nem is szorultak rá az én nekrológusomra, hogy halás emlékezetben tartsák a rég megboldogult lelkipászort. Így kis históriát, melyet az öreg plébánostól magától hallottam, szántam e lapok hasábjába s amely históriából valamely hozzáértő könyvesinaló akár egy három kötetes regényt is komponálhatna.

*

Tizenöt évi, idegen földön folytatott barangolásom után, szülővárosomba visszaérkezve, nem mulasztottam el fölkeresni a főtisztelendőt, kibem nemcsak az angyalszívű, erényteljes papot, hanem istenben boldogult atyámnak legjobb barátját is tiszteltem. Ebéd után egy csésze feketénél együtt üldölgélve a refektóriumban a főtisztelendő úrral, erősen lehordott az öreg azért, hogy a már-már rám is illesztett reverendából egyszerre csak kibujtam s a haszontalan újságrásra adtam a fejemet. Később kiengesztelődve azonban, mondta az öreg plébános:

»Nos hát, ha az írka-fírka mesterséget választottad fiam, megtudnád-e írni szépen, érdekesen az újságba, ha én egy-két igaz történetet beszélnék el neked a saját életemből?»

»Megírom majd főtisztelendő úr saját szava után, aztán szép is lesz, érdekes is, tudom bizonyosan.»

»Ne mókázz, te gyerek, te! — Nem vagyok én bécsi »frafra«, nekem ne komplimentéroz!« feddett meg mosolyogva a jó öreg, öblös tajtékját piszkálva.

»Feszülten várom a főtisztelendő úr meséjét.»

»Te akkor még poronty voltál! — így kezdé rövid gondolkozás után a főtisztelendő — akkor, abban a nagy időben, midőn nemzetünknek hazájáért, szabadságáért oláhval, ráccal, némettel, ördög és pokollal kellett viaskodnia; de bizonyosan emlékszel még arra, mikor 1849. március 5-én, oda át a szomszédságunkban, Cibakházánál folyt patakokban a magyar vér.»

»Hogyan emlékeznél, hisz az ágyúzás éppen a reggeli misétől zavarta szét a híveket a templomból.»

(Folyt. köv.)

előnyére kényelemben, anyagi súlyos gondtól menten fehesse ki e gyermekágy rendes négy hetét.

Valóban, a szociális kérdés békes és kedvező megoldásához egy nagy lépés ez a kerületi betegsegélyző pénztárak alakítása, hatalmas gát a külföldön romboló erővel dúló anarchiának hozzánk való behatolása ellen. Mert amely ország törvény erejével gondoskodik a munkásosztály nyomorának enyhítéséről, létének biztosításáról, ahol minden törekvés oda irányul, hogy ez az osztály — igényei kielégítését megtalálva — elégedett legyen: ott az anarchia veszedelmes gyuanya nem talál tápot, hogy a szenvedélyekben felloboghasson, ott a munkáskérdés elintéztetnek és — ezt örömmel mondhatjuk — békessegesen elintéztetnek mondható. Elégedett emberek társadalmá békes és épenséggel nem alkalmas a revoltokra.

A kerületi betegsegélyző pénztár tehát megalakult nálunk és működését e megalakulással meg is kezdte. Röviden, tömören vázoltuk fent: mi célja, mi hivatása van ennek az új intézménynek; amivel azonban korántsem feleltünk meg feladatunknak, mely szerint ezt az intézményt egész behatóan kívánjuk ismertetni, hogy ezzel mindenek előtt világosan szembe-tűnjék annak valóban nagyraihivatottsága.

Ez ismertetést, persze, szintén csak főbb vonásokban kell adnunk, amennyire ezt lapunk szűk kerete megengedi. De mégis behatóan, lehetőleg kiterjeszkedve a fontosabb részletekre is.

A kerületi betegsegélyző pénztár székhelye tehát, az alapszabályok és kormányrendelet értelmében, Szentes; kerületébe a fent már elsorolt községek tartoznak.

Tagjai lehetnek a pénztárnak, nemre, korra és holpolgárságra való tekintet nélkül mindazok, akik a kerület területén lakó ipari vagy gyári alkalmazottak; nagyobb építkezésnél alkalmazott munkások, vasúti üzemeknél vagy ezek gyáraiban és műhelyeiben, a postánál, távirónál, távbeszélőknél alkalmazottak; hajózásnál és hajóépítésnél alkalmazottak; végül a fuvarozásnál, szállítmányi üzletnél, raktáraknál és kereskedelemnél alkalmazottak közül azok, akiknek napi fizetése a 4 frtot nem haladja, akik 8 napnál hosszabb időre alkalmazottak az esetre, ha másként kellő módon betegség esetére biztosítva nincsenek.

De ezenkívül önként is léphetnek be tagokul a pénztárba olyanok, akiket erre törvény nem kötelez.

Nevezetesen, az ipari és gyári alkalmazottak, ha alkalmaztatásuk 8 napnál rövidebb ideig tart is; az ipari és gyári alkalmazottak, kiknek évi fizetése 1200 frtnál, illetve 4 frt. napi-díjnál magasabb; a házi ipart űzők; az önálló iparosok; mezőgazdasági vállalatok munkavezetői és munkásai, ha belépésüket, az ő beléegyezésükkel, a vállalkozó óhajta; a biztosításra kötelezettek vagy önként belépettek

családtagjai; végül cselédek, házalók és közönséges napszámások is.

A pénztárba való belépésre törvény szerint kötelezettek nézve, kiket fentebb elősoroltunk, a tagság a munkabábelésük napjával, az önként belépőkre nézve pedig attól kezdődik, amikor a pénztár igazgatóságánál tett belépési nyilatkozatuk elfogadtatott.

Ellenben megszűnik a tagság, amint a kötelezett tag a kerületben eső községek bármelyikében a munkából kilép és onnan eltávozik, vagy pedig valamely, a kerületben levő és a törvényben felsorolt más pénztárhoz lép át. Mi mellett azonban a tagságra kötelezett foglalkozásból kilépők, ennek dacára is megmaradhatnak a pénztár tagjai mindaddig, míg Magyarországon tartózkodnak. Ezek tagsági joga csak az esetben szűnik meg, ha illetékeiket 4 héten át befizetni elmulasztják.

Szép jog van biztosítva azon kilépéti tagoknak is, akik a tagsági díjaikat keresethiány miatt képtelenek fizetni. Az ilyenek ugyanis, az utolsó befizetéstől számított 6 hétig élvezhetik még tagsági jogaikat.

Az önként belépett tagok jogai és kötelezései azon napon véget érnek, ahogy kilépési szándékukat a pénztár igazgatóságánál bejelentették.

Ime, nagyjában vázolván, a kerületi betegsegélyző pénztárba való köteles és önkéntes belépés, a tagság tartamának és megszűntének módzatai, amikből világosan látható, milyen széles alapa van ez az intézmény fektetve, hogy kötelekében a legmagasabb gyári vagy ipari és kereskedelmi alkalmazottól az utolsó napszámosság, tehát a szó igaz értelmében vett egész munkásosztály megtalálja, betegsége esetén, úgy maga, mint családja tagjai részére, a díjtalan ápolást, gondozást, gyógykezelést és ellátást, tehát a nyomortól való teljes mentességet.

Legközelebb áttérünk az intézmény minden ezt célzó rendelkezéseinek részletes ismertetésére.

Vasútiügy. Több fontos kérdés elbírálása és ezekben való határozathozatal végett gyűlésezett a f. hó 16-án a szentes-vásárhelyi vasúti érdekelttség bizottsága a vármegyeház kistermében.

Az elnöklő Csátó Zsigmond dr. alispán a gyűlést megnyitván, előterjeszti, hogy Hm-Vásárhely, Mindszent és Szegvár határában több áteresznek és átjárónak részint athelyezése, részint megszüntetése iránt kérelmek adtak be, melyek alapján a Hm-Vásárhely város előjárósága, illetve Mindszent és Szegvárra nézve a tiszántúli járás főszolgabírája által a helyszíni tárgyalás megejtéven, ezen tárgyalások jegyzőkönyveit bemutatja.

Mire a bizottság Hm-vásárhely város értesítését, a kért változtatások jóváhagyása végett, a kereskedelmi minisztériumhoz határozza felterjeszteni.

Elnök ezután betérjeszti a m. kir. államasutak igazgatóságának az érdekelttséghez intézett értesítését, mely szerint a nevezett igazgatóság, a vasútépítés ellenőrzésével H a t s c h e k Ignác vasúti mérnököt bizta meg, kinek részére havi 50 frt pótdíj lesz az érdekelttség által fizetendő.

A végrehajtó bizottság ez értesítést tu-

domásul véve, a nevezett mérnök havi 50 frt pótdíjjal, előleges havi részletekben, kitulványozza.

Elnök jelenti, hogy az állam által a vasútépítéshez való hozzájárulás gyanánt megajánlott 79 ezer frtnak, továbbá az ugyan-csak az állam által a postaszállítás megvaltása címén fizetendő 55 ezer frtnak, az előbbinek 10 évre eső 10.200 frt, utóbbinak 50 évre eső 3000 frt évi járuléka alapján, az ezen összegeknek kölcsön útján leendő fedezése tárgyában folytatott tárgyalások legkedvezőbb eredménye: a pesti magyar kereskedelmi bank ajánlata, mely az állami hozzájárulás címén levő 79 ezer frtot 76 ezer, a postaszállítás megvaltása címén megajánlott 55 ezer frtot pedig 56.100 frt névértékű, 97-es ártályammal leszámított kölcsönként hajlandó megadni, mi által a fent el-sorolt két állami hozzájárulási összegnek il-módon való finanszírozásánál mintegy 5000 frt kevesebbet állna be, mely összegnek beszerzése, illetve fedezése végett az érdekelt-ség újabb intézkedése válnék szükségessé.

A végrehajtó bizottság, mielőtt a kölcsönügyletnek ilymódon való megkötése iránt érdemlegesen intézkednék, felterjesztést intéz a vasúti érdekelttség nevében a kereskedelmi minisztériumhoz az iránt, hogy az említett két címen megajánlott és az építési tőke beszerzésénél az érdekelttség által egész ösz-szegében számításba vett 134.200 frtra nézve vagy akként intézkedjék, hogy ezen ösz-szeget az érdekelttségnek a magas állam-kinestár fizesse ki, vagy pedig közvetítse ezen összegnek teljes összegében kölcsönként lehető felvévését.

Végül fizetésre utalványozta ki a végrehajtó bizottság az építési vállalkozó első kereseti kimutatásából még fennállott 40 és néhány ezer frtot is.

A vasútépítés munkáját a rendkívül szigorú tél, természetesen erősen hátravette, azonban az anyagszállítás befejezettnek mondható. Sínek, slipperek, téglák és homok, kellő helyen raktározva, várják az idő nyílát, mellyel a munka az egész vonalon teljes erővel megindulhasson.

Mindamellett előre látható, hogy még az esetre is, ha a már beállott enyhébb időjárás tartós és az olvadás állandó lesz is, a földmunka március első napjai előtt nem igen lesz megkezdhető.

Ujdonságok.

Szentes, 1893. február 16.

— **Gyűlések a Vármegyén.** Végleges megállapodás szerint, vármegyénk törvényhatósága — úgy, ahogy korábban jeleztük — a f. hó 27-én tartja évnegyedes rendes közgyűlését. Ezt megelőzően, a f. hó 25-én délelőtt az állandó választmány, délután a számonkérőszék gyűlésez; míg a közigazgatási bizottság c havi rendes gyűlése a f. hó 24-én, délelőtt 9 órakor lesz.

— **Megfőlebbezett határozat.** Kelemen Béla dr., a tiszánineni járás főszolgabírája, megfőlebbezte a vármegyeyi törvényhatóság legutóbbi közgyűlésének azon határozatát, amelyet már kimondása előtt maga a főispán is törvénytelennek jelzett nyílt gyűlésen, amelynek törvénytelen voltát közvetlenül a gyűlés után magunk is demonstráltuk és amely a nevezett főszolgabírótól, minden elővizsgálat mellőzésével, hivatalától felfüggesztve, ellene egyidejűleg a fegyelmi vizsgálatot is

elrendelte. Valóban, még vármegyéknek botrányokkal és személyes házakkal telített történetében is példátlan az a méltatlan meghurcoltatás, amely a fiatal főszolgabíró érdemtelenségű süjtjé, anélkül, hogy a törvényt hivatott őrci, amint pedig ez kötelességük volna, gátat szabnának az e féle törvénytelen cselekményeknek, amelyek mindenre alkalmatosak, csak éppen az oly sokszor és egyre hangoztatott közbekezelésére és vármegyei jó hírének emelésére nem. A 9 nyomtatott ívet tevő terjedelmes főlebbezést csak tegnap véve kézhez, ma nem vagyunk abban a helyzetben, hogy figyelmes átolvasása után, behatóan és érdeme szerint méltassuk. Annyit látunk — futó pillantást vetve az iratba — hogy önréztés férni alapos munkája, aki ismeri önbecsét, de világos áttekintésével bír a helyzetnek is. Minthogy azonban, mint erről első tekintetre meggyőződünk, ebben a v é d i r a t b a n, mely méltán volna v á d i r a t n a k is mondható, olyan dolgok is vannak, amelyek szomorú képét adják vármegyének közléte súlyedszágának, — a főlebbezés figyelmes átolvasása és beható tanulmányozása után kötelességünknek tartjuk, arra még visszatérni és azt igazi értéke szerint méltatni.

— **Egyházi közgyűlés.** A szentesi evang. egyház vasárnap délelőtt tartotta meg évi rendes közgyűlését. Mojszik Lajos világi elnök megnyitván a közgyűlést, Petrovics Soma lelkész olvasta fel kimerítő évi jelentését. Ennek kapcsán, tekintettel a körülményre, mely szerint ez év december havára esik az egyház megalakulásának 100 éves fordulója, a jubileum miként való megünneplése a presbitérium belátására s intézkedésére bízott. A szamvizsgáló bizottság jelentésének alapján, mely szerint úgy a közpénztári mint templomaipai számadásokat helyesen vezetteknek találta, Holik Lajos gondnok a további felelősség alól felmentetett s ugyan csak egyhangulag a gondnok állásra továbbra is megválasztott. Holik Lajos engedve a bizalom nyilvánulásának, az állást elfogadta, am a gondnok tisztelédjéről ez évre is nagy-lektűen lemondott. A szamvizsgáló bizottság tagjainak továbbra is A b a f f y László, S u l c z Károly és dr. Mátéffy Ferenc választottak meg. A múlt évben ideiglenesen alkalmazott egyházfi, K u b i n Pált a közgyűlés egyhangulag ez évre is megválasztotta. Az egyház templom-alap pénzára a jubilirás év küszöbén 18 ezer 444 forintra emelkedett.

— **Dominóba!** A helybeli jótékony nőegylet beletáncoltatja a közönséget a farsangból a bójtbe, még pedig nem is valami közönséges, hanem alarcos, dominós táncvilágban, tehát igazandí farsangi maskarádával. A dominóba! a f. hó 25-én, a kaszinó új termében lesz, amelyről előre megmondtuk, hogy nagy vonzóerőt fog gyakorolni a bálázó közönségre. S hogy a kellemes és emberbarátival karöltve járjon, az egylet a bálát az általa annyi áldozattal fenntartott kisedővé javára, tehát olyan célra rendezi, amelyet bizonyára szíves-örömszt segít elő mindenki, kivált ha így gyakorolt jótékony-sága helyébe még kedvire ki is vigadhatja magát. A dominóestire szóló meghívókat az egylet bárendezősége a napokban küldi szét és pedig a mutatkozó érdeklődés után itélve, a jó siker jogos reményével.

— **Esküvő.** S c h ö n Sándor helybeli fiatal kereskedő, a Bányai József utóai cég beltagja, a f. hó 14-én tartotta esküvőjét, Szolnokon, Blumenthal Etelka kisasszonnyal, özv. Blumenthal Sámuelné kedves, szép leányával.

— **Orvosrendőri vizsgálat.** A f. hó 13-án orvosrendőri vizsgálat tartott városunk koremsáiban úgy a kizsálgáltatók italokra, valamint a kizsálgálsnál használt mértekre nézve, előbbiekre jószág és tisztaságuk, utóbbiakra köztisztaság tekintetében. A vizsgálat ered-

ményét kielégítőnek kell tartanunk, ha figyelembe vesszük, hogy csak egyetlen egy koremsában találtak a kimerésre szolgáló edényeket rendkívül tisztátalan állapotban, amely edények aztán, természetesen, az illető koremsarostól el is koboztattak.

— **Főkapitányok kongresszusa.** Ilyen is lesz a f. hó 19-én Budapesten, a mikor az ország összes főkapitányai közös tanácskozásra vannak összehívva, hogy sorsuk, hivatásuk ügyeit és a rendőri dolgokban teendő együttes intézkedéseket megbeszéljék. Az országos főkapitányi kongresszust a gyöngyösi főkapitány hívta össze és a mozgalom célja előre láthatóan: hogy a kormányhöz memorandumot intézzen saját ügyükben.

— **Csizmadia-bál.** Vidám temetésé esett az ideci farsangnak a f. hó 14-én, farsang harmadnapján, az ipartestületi ház termében. A temetésrendező dérek csizmadia iparosaink voltak, akiknek sikerült is akkora résztvevő közönséget összegyűjteni, amilyen az idén egy iparos táncvilágban sem volt. Így aztan természetesen, hogy dacára az ingyenes bornak, a nemes célnak is jut a bevétel főlőslegéből, amelyre ez a vígalom rendezve volt: a munkaképtelen szegénysorsú iparosoknak. Hogy a jó kedv magán hullámokat vert e mindenképen sikerült, kedélyes táncvilágban, azt szinte említünk is fölösleges.

— **Eljegyzés.** C z i n g e l l Mihály tiszaföldvári földbirtokos, a f. hó 12-én tartotta eljegyzését városunkban Szóllósy Blanka kisasszonnyal, özv. Szóllósy Józsefné kedves leányával. Násznapok voltak: a menyasszony részéről C s á v á s Lajos dr. k. sz. mártóni ügyvéd, a vőlegény részéről C z i n g e l l László hevesi gyógyszerész.

— **Tolvaj a padláson.** Nagy volt az ijedelem a f. hó 4-én este egy harmadik tizedbeli cipész-mester polgártársunk házában. Rejtelmes kopogás, a padlásról lehangzó, ijesztette fel a házbelieket. Bizonyosan valami tolvaj jár ott, aki, ha keres, talál is, mert hiszen a padláson az oldalas, a szalonna, ott van annak telen jó helye. Ki menjen fel tolvajt fogni? ez volt a kérdés kérdése. Mert hogy tolvaj jár csakugyan a padláson: ez iránt senki egy pillanatra sem volt kétségben. Igen ám, tolvajt fogni. De ahog nagy elcsúszás kell. Az est sötét, a padlás még sötétebb és az olyan vakmerő fickó, aki tolvajlára vetemedik, mindenre elkészült. Bizony még le is szúrja az útját állót, hogy megmenekedjék. Nosza hát, gondoltak nagyot és merészet, óvatosan, nesztelen felkúsztak a létrán a padlásajtóig, aztán hirtelen becsapva ezt az ajtót, szépen ráfordították a kulcsot. No most, a tolvaj még van fogva. Persze, most már egyéb se kell, rendőri asszisztenciát kell hívni, hogy a tolvajt nyakon csipje, bekísérje. Ez egy kis zajjal esik és a szomszédok is összeszédülnek, mire a rend éber őrci, 3 szál András, megérkeznek. «Ki van odafent a padláson? Jöjjön le azonnal!» hangzik fel a magasba a bátor kiáltás. De semmi válasz onnan, csak a rejtelmes kopogtatás, zörgés mesze hangzik le egyre. Végre egy rendőr a bátrabbjából megembereli magát, kezében az előre szegezett revolverrel felhatol a létrán, kinyitja az ajtót és ahogy a felszólítást ismételné, ime egy nagy kandúr ugrik el rettenetes iramodással a feje fölött, le az összeszédült házbeliek, szomszédok és rendőrök közé, akik sikoltva rebbennek szét a szörnyeteg láttára. Az a kandúr, az volt a tolvaj. Az ugrándozott okoz a magasba akasztott szalonna után, ezzel okozván a rejtelmes zörgést.

— **Halálozás.** Egy idegenből ideszakadt agg polgártársunk tegnap bekövetkezett elhalálozása hírével vesszük, aki ifjabb éveiben a gróf Károlyi uradalomba kerülve kertésznek, onnan költözött városunkba, hol csendes visszavonultságban, semmivel nem törődve, élte le napjait. Végrendeletében, a boldogult különösen bőkezűen látta el volt felesét és annak fiát, reájuk hagyván vagy 80 hold rétí földjét. Nyugodjék békében!

— **Dorosmai párnatolvajok.** A f. hó 9-én tárgyalta a szegedi törvényszék Kovács Péter, Kovács János, Kovács Róza és Konkoly Anna dorosmai lakosok bűnügyét, kiket is Monostori

Mártonné és Mészáros István dorosmai lakosok lopással vádoltak. Az elmúlt év október 9-én éjszaka ismeretlen tettesek betörték a Monostori Mártonné és Mészáros házaiba s onnan az első helyről 274 forint, második helyről 140 forint értékű ingóságot elloptak. A tolvajlás gyanúja, Tóth Mária dorosmai lakosnő tanuskodása folytán, Kovácsokra nehezedett, kiket vallatóra is fogott a csendőrség. Kovácsék a csendőrök előtt beismerték a tolvajlásban való részességüket, de a tegnapi végtárgyaláson már visszavonták azt, azt mondván, hogy e vallomásra a csendőrség utékkal kényszerítette őket. — A törvényszék, bizonyítékok hiányában, kénytelen volt felmenteni őket.

— **Vásárok a közelben.** Karcagon a f. hó 19-én és 20-án, Új-Kécsken pedig a f. hó 20-án és 21-én lesz a téli országos vásár.

— **A hála.** Szathmáry Gábor helybeli koremsáros heteken át tartotta házában kosztal, lakással a helybeli egyik zenekar két tagját: B o d r i s Mihályt és ennek fiát. A nevezettek aztán rendkívül halásak is voltak érte a szíves házigazda iránt, mert nemcsak, hogy koszt és szállás-pénzüki kifizetése nélkül hagyták egy szép napon a faképnél és illantak el, mint kitudódott, Budapestre, hanem még az útravalót is töle szerették meg, eltulajolva egy tájékpípát, a melyet nyomban pénzé is tettek, olesó szerrel adván túl a lopott jószágban. A karvallott az esetet a rendőrségnek jelentette fel, mely a szükség lépéseket a haladatos lakók kézrekerítésére irant megvette.

— **Táncpróba.** Rácz János, a városunkban előnyösen ismert táncitanító, a f. hó 19-én próbát rendez novendékeivel az első 48-as népkör nagytermében. A táncpróba tiszta jóvedelme fele részben az Emke javára esik és már csak e hazafias cél iránt való tekintetből is melegen ajánljuk a törekvő táncitanító e vígalmat a közönség szíves figyelmébe.

Henneberg G. (es. kir. udvari szállító) **selyemgyára Zürichben, privát-megrendelőnek közvetlenül szállít: fekete, fehér és színes selyemszöveteket, méterenként 45 krtól 11 ftt 65 krig póstábr-és vámentesen, sima, csikos, kockázott és mintázottakat, damasztó stb. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 különböző szín s arnyalaban). Minák póstafordulóval küldetnek. Száveza címzett levelekre 10 kros és levelező-lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. (1)**

MEGHÍVÁS.

A »Szentesi Iparos Ifjak Önképző-köre« folyó hó 19-én, vasárnap, délután 2 órakor egyleti helyiségében

alakuló közgyűlést tart.

A gyűlés tárgyai:

Alapszabályok tárgyalása.
Költségvetés megállapítása.
A felszoltot »Képző és segélyező egylet« vagyona átvétele iránti intézkedés.
Elnök, alelnök, titkár, gondnok, pénztárnok, ellenőr, könyvtárnok és választmányi tagok megválasztása.

A meghirdetett alakuló közgyűlésre úgy a jelentkezett tagokat, valamint általában az iparos ifjuságot érdeklő közönséget tisztelettel meghívja

a végrehajtó bizottság.

Nyilvános számadás

az 1893. évi február hó 11-én tartott szentesi Casinó-bál bevétel- és kiadásairól.

1. **Bevétel:** Eladott 113 személyjegy p. 2 frt = 226 frt, 16 családijegy p. 5 frt = 80 frt, felülfizetések 194 frt; összes bevétel 500 frt.
2. **Kiadás:** Engedély bélyege 1 frt, postadíjak 12 frt 40 kr, zene 50 frt, nyomtatványok és táncrendek 84 frt 10 kr, fűtés, világítás, napszakmók és borraivalok 11 frt 50 kr; összes kiadás 187 frt 30 kr.

Tiszta bevétel tehát: 312 frt 70 kr.

A felülfizetők névsora: Bánfalvi Lajos 2 frt, Bányai József 2 frt, dr. Cicatricis Lajos 2

frt, dr. Csató Kálmán 3 frt, Csücs Lajos 1 frt, Czukor Emil 2 frt, Danielisz Károly 2 frt, Dósa Andor (Szarvas) 2 frt, Endre Andor (Hódmezővásárhely) 5 frt, Fekete Márton 6 frt, N. N. 1. 33 frt, N. N. 2. 90 frt, özvegy Jurenák Edéné 2 frt, Jurenák Sándorné (Szt.-Tornya) 1 frt, N. N. 3. 18 frt, Kohn Jakab 2 frt, Kristó N. Antal 2 frt, Kristó N. Imre 2 frt, dr. Lábos Endre 2 frt, dr. Mátéffy Ferencné 3 frt, Mátéffy Sándor (Budapest) 3 frt, Papp István (Szarvas) 1 frt, Pólya Ferenc 1 frt, Radovics N. (Budapest) 2 frt, Ifj. Sárdi Mihály 1 frt, Schneider József 2 frt, Szathmáry Ede 2 frt; összesen: 194 frt.

Szentes, 1893. február 15-én.

Hegedűs Sándor,
casinói pénztárnok.

Irodalom.

A **Vasárnapi Ujság** f. évi 7-ik száma a következő gazdag és érdekes tartalommal jelent meg: »Mányoki Ádám» Egy 17-ik századbeli magyar festőművész életrajza (Arcképpel). »Télen». Költemény. Gyulai Páltól. »A harmadik lövés». Elbeszélés Irta: Gonda Dezso. »Várkastély a Kárpátokban» Verne Gyula magyar tárgyú regénye. »A szerb szkupstina» (képpel): a szerb szkupstina gyűlése. »A kigyótánc». K. D.-től (6 képpel). 1. Nyugodt állás felöltő nélkül. 2. Pillangó állás. 3. Nyugodt állás felöltőben. 4. Kigyóvonalok. 5. Kosár alakítás. 6. Spanyol táncbéli mozdulat. »A német császár hűgának esküvője». (Két képpel). 1. Margit porosz hercegnő és Frigyes Károly hesseni herceg esküvője Berlinben. 2. Miniszterek felkutatása a német császár hűgának menyegzői ünnepén.) »A lábszanykózsáról». Chernel Istvántól (képpel, ábrákkal). »A lábszanykó használata a hadsergben». Katonai munkatársától. (Két képpel, Cherneltől. 1. Lábszanykózás. 2. A porosz katonák gyakorlata lábszanykóval.) »A Kiskaludi társaság közgyűlése. »Széchenyi emlékezete. »Férfi arckép». (Gróf Gotter G arcképe. Mányoki Ádámnak a braunschweigi hercegi képtárban levő festménye után). »Párisi divatlevél». Alice-től (Divatképpel). »Irodalom és művészet». »Mi ujság». »Szerkesztői üzenetek». »Sakjáték». »Képtalány» stb. rendes rovatok.

A **Vasárnapi Ujság** előfizetési ára negydedre 2 frt, a Politikai Ujdonságokkal együtt 3 frt. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest, egyetem-utca 4. szám).

KÖZGAZDASÁG.

Katonai lövésárók Magyarországon. A földművelésügyi minisztérium közhírré teszi, hogy a folyó év március havában katonai lövésárók tartanak és pedig: 9-én Nagy Kőrösön, 10-én Cegléden, 12-én Szolnokon és Zomborban, 14-én Baján, Szarvason, Hevesen és Bicskén, 15-én Jász-Ápatiban és Kis-Várdán, 16-án Kalocsán, Békés-Csabán, Lovas-Berényben és Tatán, 17-én Nyíregyházán és Hatvanban, 18-án Deésen, Kis-Kőrösön, Füzes-Abonyban, Aradon és Székes-fehérvárott, 19-én Győrött, Simon-tornyán, Hajdú Nánáson, Mező-Kövesden és Gyéresen, 20-án Mosonyban, Kis Cellben, Nagy-Szt. Miklóson és Makón, 21-én Hőgyészen, Debreczenben, Miskolcon, Nagy Lakon és Maros-Vasárhelyen, 22-én Galanthán, Szombathelyen és Temesvárott, 23-án Domborvótt, Torók-Szt. Miklóson, Tornaaiban, Mező-Bodzáson és Köhalmon, 24-én Duna-Szerdahelyen és Zsombolyán, 25-én Pusztá-Malomhelyen, Csornán, Kaposvárott, Nagy-Váradon, Forró-Enesen, Szentesen, és Szepsi-Szent-Györgyön. 27-én Szanyban, Nagy-Atadon, Nagy-Károlyban, Glogovban, Töke-Terebesen, Hódmezővásárhelyen és Brassóban, 28-án Nagy-Sallóban és végül 29-én Lévan, Pápan, Pécssett, Szatmár-Németiben, Torontál-Vásárhelyen (Deblyácsa), Satoralja-Ujhely, Orosházán és Nagy Szebenben.

Gazdasági előadás Az országos magyar gazdasági egyesület által rendezett előadások

eleje a napokban volt az ásványtani intézetben. Ezúttal Kovácsy Béla a kassai gazdasági tanintézet igazgatója, Rovara Frigyes tisztartó és Hutrya Ferenc dr. az állatorvosi akadémia tanára tartottak előadásokat, a takarmányozásról, a cukorrépa termelésről és a védőoltásokról. Az előadásokon mintegy 150 gyakorló-gazda vett részt. A következő napokban a hitelszövetkezeti ügy, a gazdasági gépek, a műtrágyázás, tejgazdaság, a gazdasági hitel és káros rovarok irtása fog az előadások napirendjére kerülni.

Régi készletek értékesítése a csendőrségnél A szegedi kereskedelmi és iparkamra közli, hogy a budapesti 3-ik számú m. kir. csendőrpáncsnokság 11763 számú hirdetménye szerint, az ország összes csendőrpáncsnokságainál 1893. 94 és 95-ik években hasznavehetetlenné váló ruházati, felszerelési, löszerezvényi és egyéb cikkek értékesítésének szerződésileg leendő biztosítása tárgyában 1883. évi március hó 2-án tartatik írásbeli zárt-ajánlati verseny.

Az eladás újan értékesítendő tárgyak között megközelítőleg a következők fordulnak elő három év alatt: 862 gyalogsági köpeny, 2025 pantaló, 375 bőrös nadrág, 3000 kalap, 205 dolmány, 220 téli zubbony, 2084 nyári zubbony, 3877 vászoning, 604 téli gyapoting, 4597 vászongatya, 495 téli gyapotingatya, 1894 zsebkendő, 1011 pár gyalogsági téli csizma, 241 pár lovassági téli csizma, 350 pár nyári csizma, 6000 pár bőrkesztyű, 855 őrzási táska, 156 tábori kulacs, 73 nyereg, 281 löpökrocc, 112 kettős malha-táska, 360 itatóvödör, 100 kard, többszáz-pokrocc, szálmazsak, lepedő és egyéb ágyszerezvény, valamint nagy mennyiségű apró szerezvényi tárgyak.

A szabatosan szerkesztett és a három évi ajánlati összeg 5 százalékának megfelelő bánatpénzzel és 50 kros bélyegjeggyel ellátott ajánlatok a tárgyalás napján, délelőtti 10 óráig a csendőrpáncsnokságnál, Budapesten (VIII. kerület, főherceg Sándor-utca 28. szám alatt) nyújtandók be.

A hat csendőrkörületben megoszló mennyiségekre külön is lehet ajánlatokat benyújtani.

A verseny tárgyalásra vonatkozó egyéb részletek és föltételek a szegedi kereskedelmi és iparkamaránál megtekinthetők.

Vasúti menetrend.

Budapest—h. szt.-márton—szentesi vonal

Budapest—Szentes.

Budapestről indul 8 ó. 25 p. reggel, 9 ó. 30 p. éjjel Szolnokra érkezik 11 óra 28 perc délelőtt, 12 óra 35 perc éjjel. Szolnokról indul 11 óra 47 perc délelőtt, 3 óra 51 perc éjjel. Szentesre érkezik 4 ó. délután, 8 óra 13 perc reggel.

Szentes—Budapest.

Szentesről indul 5 ó. 35 p. éjjel, 12 óra 05 p. d. u. Szolnokra érkezik 9 óra 44 p. d. e., 4 óra 17 p. d. u. Szolnokról indul 11 óra 22 p. d. e., 4 ó. 47 p. d. u. Budapestre érkezik 1 óra 50 perc d. u., 8 óra 40 perc éjjel.

Budapest—Félegyháza—csongrádi vonal.

Budapest—Csongrád.

Budapestről indul 8 óra 25 perc reggel, 12 óra 25 perc délután, 2 óra 35 perc délután. Félegyházára érkezik 12 óra 08 perc délután, 4 óra 46 perc délután, 4 óra 56 perc délután. Félegyházáról indul 12 óra 35 perc délután, 5 óra 20 perc délután. Csongrádra érkezik 1 óra 38 perc délután, 6 óra 20 perc este.

Csongrád—Budapest.

Csongrádról indul 9 óra 15 p. délelőtt, 3 óra d. u. Félegyházára érkezik 10 óra 18 perc délelőtt, 4 óra 03 perc délután. Félegyházáról indul 11 óra 01 perc délelőtt, 4 óra 57 perc délután. Budapestre érkezik 1 óra 20 perc délután, 8 óra 50 perc este.

Félegyháza—szegedi vonal.

Félegyháza—Szeged.

Félegyházáról indul (Pusztá-Péteri, Kistelek, Szatymaz, Dorosma felé) 12 óra 18 perc délután 5 óra 02 perc délután. Szegedre érkezik 1 óra 46 perc délután, 6 óra 57 perc este.

Szeged—Félegyháza.

Szegedről indul (Dorosma, Szatymaz, Kistelek, Pusztá-Péteri felé) 9 óra 58 perc délelőtt, 3 óra 05 perc délután. Félegyházára érkezik 10 óra 59 perc délelőtt, 4 óra 41 perc délután.

H.-m.-vásárhely—szegedi vonal.

H.-M.-Vásárhely—Szeged.

H.-M.-Vásárhelyről indul 6 óra 46 perc reggel, 4 óra 06 perc délután, 9 óra 08 perc éjjel. Szegedre érkezik 7 óra 55 perc reggel, 4 óra 41 perc délután, 10 óra 30 perc éjjel.

Szeged—H.-M.-Vásárhely.

Szegedről indul 5 óra éjjel, 9 óra 59 perc délelőtt, 6 óra 34 perc este. H.-M.-Vásárhelyre érkezik 6 óra 22 perc reggel, 10 óra 45 perc délelőtt, 7 óra 43 perc este.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: *Dr. Mátéffy Ferenc*

Társ-szerkesztő: *Bánfalvi Lajos.*

Zukermann Ignác

III. tized 125. számú (Nyíry Sándor vaskereskedő úr üzlete átellenében levő) háza, mely áll több lakásból és üzlethelyiségből, — a zonnal is kiadó. — Értekezhetni a tulajdonossal. 3

154./k. i. 1893.

Hirdetmény.

Csongrádvármegye közigazgatási bizottsága részéről ezenel közhírré tétetik, hogy a szentes-hmvasárhelyi helyi érdekű vasút részére Mindszent és Szegvár községek, továbbá Szentes város határában kisajátítandó területekre vonatkozó kisajátítási tervek megállapítása céljából szükséges tárgyalás, a kiküldött bizottság által a folyó évi március hó 2., 3. és 4. napján, délelőtti 9 óraker Mindszentben a község házánál, 6., 7. és 8. napján, délelőtti 9 óraker Szegváron a község házánál és 9., 10., 11. napján, délelőtti 9 óraker Szentesen a tanácsteremben ejtetik meg s hogy a vonatkozó kisajátítási tervek és összeírások a tárgyalásra kitűzött határidő előtti 15 nap alatt a község, illetve a város előjáróságánál megtekinthetők.

Miről az érdekelt felek oly felhívással értesítettek, hogy a kiküldött bizottság a kisajátítási terv megállapítása felett akkor is érdemileg határoz, ha a kitűzött tárgyaláshoz az érdekelték közül senki sem jelen meg.

Kelt Szentesen, 1893. február 1.

Csongrádvármegye főispánja,

mint a közigazgatási bizottság elnöke.